

УДК 517.95

ФУНДАМЕНТАЛЬНИЙ РОЗВ'ЯЗОК РІВНЯНЬ З ЧАСТИННИМИ ДРОБОВИМИ ПОХІДНИМИ

Галина ЛОПУШАНСЬКА¹, Андрій ЛОПУШАНСЬКИЙ²

¹Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 1 79000 Львів, Україна

²Інститут математики Ряшівського університету,
Алея Тадеуша Рейтана, 16 35-959 Ряшів, Польща

Одержано оцінки фундаментального розв'язку рівняння

$$u_t^{(\beta)} - \sum_{j=1}^n b_j u_{x_j}^{(\alpha)} = \delta(x, t), \quad (x, t) \in R^{n+1}$$

з частинними дробовими похідними Рімана-Ліувілля $u_{x_j}^{(\beta)}$, $u_{x_j}^{(\alpha)}$ та сталими коефіцієнтами b_j , $j = \overline{1, n}$ за умови $\sum_{j=1}^n b_j p_j^\alpha \geq C_0$ для всіх $p \in R^n, |p| = 1$.

Ключові слова: похідна дробового порядку, узагальнена функція, фундаментальний розв'язок, Н-функція Фокса.

Побудові фундаментальних функцій операторів з частинними дробовими похідними присвячено праці [1–7] та ін. Ми узагальнюємо результат [7] на випадок однорідного еліптичного оператора з дробовими похідними та сталими коефіцієнтами (замість оператора $(-\Delta)^{\frac{\alpha}{2}}$ у [7]). Одержані результати мають застосування для розв'язності задачі Коші для таких рівнянь (зокрема і у просторі узагальнених функцій, наприклад, у [8]) та при дослідженні дифузійних процесів [5].

Нехай $D(R^n) = C_0^\infty(R^n)$ – простір нескінченно диференційовних функцій з компактними носіями в R^n , $D'(R^n)$ – простір лінійних неперервних функціоналів (узагальнених функцій) на $D(R^n)$, (f, φ) – значення $f \in D'(R^n)$ на основній функції $\varphi \in D(R^n)$.

Розглянемо оператор з дробовими похідними

$$Au(x) = A(x, \partial)u(x) = (2\pi)^{-n} \int_{R^n} a(x, \xi)(Fu)(\xi) e^{i(x, \xi)} d\xi = F_{\xi \rightarrow x}^{-1}[a(x, \xi)(F_{x \rightarrow \xi} u)(\xi)],$$

$u \in D(R^n)$, де Fu – перетворення Фур'є функції u ,

$$a(x, \xi) = \sum_{j=0}^N \sum_{|\gamma|=s_j \leq s} a_\gamma(x)(-i\xi)^\gamma \quad (\text{скорочений запис } a(x, \xi) = \sum_{|\gamma| \leq s} a_\gamma(x)(-i\xi)^\gamma),$$

$\gamma = (\gamma_1, \dots, \gamma_n)$, γ_j , $j = 1, \dots, n$ – невід'ємні числа, які можуть бути дробовими, $|\gamma| = \gamma_1 + \dots + \gamma_n$, $i^2 = -1$, $(-i\xi)^\gamma = (-i\xi_1)^{\gamma_1} \cdot (-i\xi_n)^{\gamma_n}$, $a_\gamma \in C^\infty(R^n)$.

Позначаємо через $\hat{*}$ операцію згортки узагальненої функції g та основної функції φ ([9], с. 111): $(g \hat{*} \varphi)(x) = (g(\xi), \varphi(x + \xi))$, через $*$ позначаємо операцію згортки узагальнених функцій f і g ([9], с. 111) – узагальнену функцію $f * g$: $(f * g, \varphi) = (f, g \hat{*} \varphi)$ для кожної основної функції φ .

Нехай $f_\lambda(t) = \frac{\theta(t)t^{\lambda-1}}{\Gamma(\lambda)}$ при $\lambda > 0$ і $f_\lambda(t) = f'_{1+\lambda}(t)$ при $\lambda \leq 0$, де $\theta(t)$ – одинична функція Хевісайда, $f_\gamma(x) = f_{\gamma_1}(x_1) \times \dots \times f_{\gamma_n}(x_n)$ – прямий добуток ([10], с. 126) узагальнених функцій f_{γ_j} , $j = 1, \dots, n$. Правильні співвідношення

$$f_\lambda * f_\mu = f_{\lambda+\mu}, \quad f_\lambda \hat{*} f_\mu = f_{\lambda+\mu}.$$

Визначаємо ([10], с. 143) похідну Рімана-Ліувілля дробового порядку β функції $v \in D'(R)$

$$v^{(\beta)}(t) = f_{-\beta}(t) * v(t) = f'_{1-\beta}(t) * v(t) = f_{1-\beta}(t) * v'(t).$$

Зауважимо, що

$$f_{-\beta}(t) \hat{*} v(t) = f'_{1-\beta}(t) \hat{*} v(t) = -f_{1-\beta}(t) \hat{*} v'(t), \quad v \in D(R).$$

Отримаємо

$$\begin{aligned} & \frac{1}{(2\pi)^n} \int_{R^n} (-i\xi)^\gamma (Fu)(\xi) e^{i(x, \xi)} d\xi = \\ & = \frac{1}{(2\pi)^n} \int_{R^n} \int_{R^n} (-i\xi)^\gamma e^{i(x-y, \xi)} u(y) dy d\xi = \frac{1}{(-2\pi)^n} \int_{R^n} \int_{R^n} (-i\xi)^\gamma e^{i(t, \xi)} u(x-t) dt d\xi = \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
&= \frac{1}{(-2\pi)^n} \int_{R^n} (-i\xi)^\gamma (e^{i(x,\xi)} * u(x)) d\xi = \frac{1}{(-2\pi)^n} \int_{R^n} (-i\xi)^\alpha e^{i(x,\xi)} d\xi * u(x) = \\
&= (-1)^n F^{-1}[(-i\xi)^\gamma] * u(x) = f_{-\gamma}(x) * u(x).
\end{aligned}$$

Отже, $Au(x) = \sum_{|\gamma| \leq s} a_\gamma(x) (f_{-\gamma}(x) * u(x))$, $u \in D(R^n)$.

Зауважимо, що для довільних $u, v \in D(R^n)$

$$\int Auv dx = \int \sum_{|\gamma| \leq s} a_\gamma(x) (f_{-\gamma}(x) * u(x)) \overline{v(x)} dx = \int \sum_{|\gamma| \leq s} u(x) (f_{-\gamma}(x) * a_\gamma(x) \overline{v(x)}) dx,$$

тому формально спряжений оператор до оператора A набуває вигляду

$$A^*v(x) = \sum_{|\gamma| \leq s} \overline{f_{-\gamma} * (a_\gamma \bar{v})}, \quad A^*v(x) = \sum_{|\gamma| \leq s} f_{-\gamma} * (a_\gamma \bar{v}),$$

якщо a_γ – дійснозначні.

Псевдодиференціальний оператор A називається *еліптичним* в області $\Omega \in R^n$, якщо існують такі додатні сталі C_1, C_2 , що

$$|a(x, \xi)| \geq C_1 (1 + |\xi|)^s \quad \forall x \in \Omega, |\xi| \geq C_2.$$

В [4] методом Радона ([9], с. 206) побудована фундаментальна функція $\omega_0(x) = \omega(x, 0)$ однорідного еліптичного оператора з дробовими похідними $A = A(x, \partial) = \sum_{|\gamma|=s} a_\gamma f_{-\gamma}(x)$ зі сталими коефіцієнтами a_γ , $|\gamma| = s$.

Використаємо перетворення Радона за просторовими змінними $x_1, \dots, x_n$ для знаходження розв'язку $\omega(x, t) = \omega_n(x, t)$ рівняння

$$f_{-\beta}(t) * \omega(x, t) - \sum_{j=1}^n b_j f_{-\alpha}(x_j) * \omega(x, t) = \delta(x, t), \quad (x, t) \in R^{n+1} \tag{1}$$

зі сталими коефіцієнтами b_j , $j = 1, \dots, n$ за умови

$$\sum_{j=1}^n b_j p_j^\alpha \geq C_0 \quad \forall p \in R^n, |p| = 1. \tag{2}$$

Тут $\delta(x, t)$ – дельта-функція Дірака.

Теорема. При $\alpha > \beta$ або $\alpha < \beta < 2$ та за умови (2) існує фундаментальний розв'язок $\omega_n(x, t)$ рівняння (1), для якого правильні оцінки

$$|\omega_n(x, t)| \leq \frac{C_n^*}{t|x|^{n-\alpha}} \ln \frac{t^\beta}{|x|^\alpha}, \quad |x|^\alpha < t^\beta, \quad (3)$$

$$|\omega_n(x, t)| \leq \frac{C_n}{t^{1-\beta} |x|^n}, \quad |x|^\alpha > t^\beta, \quad x \in R^n, t > 0. \quad (4)$$

При $\alpha \neq \frac{n+2m}{\sigma}$, $m = 0, 1, \dots, \sigma = 1, 2, \dots$ в оцінці (3) логарифм можна опустити.

Доведення. Нехай Σ_n – одинична сфера в R^n ,

$p \in \Sigma_n, \xi = (p, x) = p_1 x_1 + \dots + p_n x_n, b^2 = b^2(p) = \sum_{j=1}^n b_j p_j^\alpha$. Зауважимо, що за

умови (2) $b^2(p) \geq C_0 > 0$ для всіх $p \in \Sigma_n$.

Шукаємо функцію $\omega_n(x, t)$ у вигляді

$$\omega_n(x, t) = \int_{\Sigma_n} \omega_{p,n}(\xi, t) dS_p. \quad (5)$$

За властивістю згортки

$$\sum_{j=1}^n b_j f_{-\alpha}(x_j) * \omega_{p,n}((p, x), t) = \sum_{j=1}^n b_j p_j^\alpha (f_{-\alpha}(\xi) * \omega_{p,n}(\xi, t)).$$

Враховуючи, що $\delta(x, t) = \delta(x) \times \delta(t)$, для $\delta(x)$ правильні зображення ([9], с. 103)

$$\delta(x) = a_n^0 \int_{\Sigma_n} \delta^{(n-1)}(p_1 x_1 + \dots + p_n x_n) dS_p, \quad a_n^0 = \frac{(-1)^{\frac{n-1}{2}}}{2(2\pi)^{n-1}}, \quad (6)$$

при непарному n , а при парному n

$$\delta(x) = b_n^0 \int_{\Sigma_n} (p_1 x_1 + \dots + p_n x_n)^{-n} dS_p, \quad b_n^0 = \frac{(-1)^{\frac{n}{2}}}{(2\pi)^n}, \quad (7)$$

для знаходження $\omega_{p,n}$ одержуємо рівняння

$$f_{-\beta}(t) * \omega_{p,2k+1}(\xi, t) - b^2(p)f_{-\alpha}(\xi) * \omega_{p,2k+1}(\xi, t) = a_{2k+1}^0 \delta^{(2k)}(\xi) \times \delta(t), \quad (8)$$

$$f_{-\beta}(t) * \omega_{p,2k}(\xi, t) - b^2(p)f_{-\alpha}(\xi) * \omega_{p,2k}(\xi, t) = b_{2k}^0 \xi^{-2k} \times \delta(t). \quad (9)$$

Використовуючи результати [7], знаходимо фундаментальний розв'язок $G_p(\xi, t)$ рівняння

$$f_{-\beta}(t) * G_p(\xi, t) - b^2(p)f_{-\alpha}(\xi) * G_p(\xi, t) = \delta(\xi, t). \quad (10)$$

За теоремою з ([10], с. 142) розв'язки рівнянь (8) та (9) набувають вигляду

$$\omega_{p,2k+1}(\xi, t) = a_{2k+1}^0 G_p(\xi, t) * \delta^{(2k)}(\xi) = a_{2k+1}^0 \frac{d^{2k}}{d\xi^{2k}} G_p(\xi, t) = a_{2k+1}^0 \frac{d^{2k}}{d|\xi|^{2k}} G_p(|\xi|, t), \quad (11)$$

$$\omega_{p,2k}(\xi, t) = b_{2k}^0 G_p(\xi, t) * \xi^{-2k}. \quad (12)$$

Згідно з [7]

$$G_p(\xi, t) = \frac{\pi^{1/2} t^{\beta-1}}{|\xi|} H_{2,3}^{2,1} \left(\frac{|\xi|^\alpha}{2^\alpha b^2(p)t^\beta} \mid \begin{matrix} (1,1) & (\beta, \beta) \\ (1,1) & (1/2, \alpha/2) & (1, \alpha/2) \end{matrix} \right),$$

де $H_{p,q}^{m,n} \left(z \mid \begin{matrix} (a_1, \alpha_1) & \dots & (a_p, \alpha_p) \\ (b_1, \beta_1) & \dots & (b_q, \beta_q) \end{matrix} \right)$ – Н-функція Фокса [11].

Використовуємо позначення з [11] для $H_{p,q}^{m,n}$

$$a^* = \sum_{i=1}^n \alpha_i - \sum_{i=n+1}^p \alpha_i + \sum_{i=1}^m \beta_i - \sum_{i=m+1}^q \beta_i, \Delta^* = \sum_{i=1}^q \beta_i - \sum_{i=1}^p \alpha_i.$$

Для функції G_p отримаємо $a^* = 2 - \beta$, $\Delta^* = \alpha - \beta$. Тому за умов теореми функція G_p існує для всіх $\xi \neq 0$, $t > 0$.

Використовуючи формулу диференціювання для Н-функцій Фокса ([11], с. 33), одержимо

$$\omega_{p,2k+1}(\xi, t) = \frac{a_{2k+1}^0 \pi^{1/2} t^{\beta-1}}{|\xi|^{2k+1}} H_{3,4}^{3,1} \left(\frac{|\xi|^\alpha}{2^\alpha b^2(p)t^\beta} \mid \begin{matrix} (1,1) & (\beta, \beta) & (1, \alpha) \\ (2k+1, \alpha) & (1, 1) & (1/2, \alpha/2) & (1, \alpha/2) \end{matrix} \right).$$

У [11] побудовано асимптотику для Н-функцій Фокса. Враховуючи, що виконуються умови (1.6) та (1.3.2) із [11], за теоремою 1.7 із [11] одержуємо оцінки

$$|\omega_{p,2k+1}(\xi, t)| \leq \frac{q_{2k+1}}{t^{1-\beta} |\xi|^{2k+1}} \text{ при } |\xi|^\alpha > t^\beta,$$

а за наслідком 1.12.1 із теореми 1.12 [11]

$$|\omega_{p,2k+1}(\xi, t)| \leq \frac{q_{2k+1}^* t^{\beta-1}}{|\xi|^{2k+1}} \left(\frac{|\xi|^\alpha}{t^\beta} \right)^{\min\{1, \frac{1}{\alpha}\}} \ln \frac{t^\beta}{|\xi|^\alpha} \text{ при } |\xi|^\alpha < t^\beta,$$

звідки

$$\begin{aligned} |\omega_{p,2k+1}(\xi, t)| &\leq \frac{q_{2k+1}^*}{t |\xi|^{2k+1-\alpha}} \ln \frac{t^\beta}{|\xi|^\alpha}, \text{ якщо } \alpha < 1, \\ |\omega_{p,2k+1}(\xi, t)| &\leq \frac{q_{2k+1}^*}{t^{1-\beta(1-\frac{1}{\alpha})} |\xi|^{2k}} \ln \frac{t^\beta}{|\xi|^\alpha} \text{ у випадку } \alpha \geq 1. \end{aligned}$$

Тут і далі $q_i, q_i^*, q_{i,j}, q_{i,j}^*$ – певні додатні сталі. У випадку $\alpha \neq \frac{n+2m}{\sigma}$, $m = 0, 1, \dots, \sigma = 1, 2, \dots$ правильні такі ж оцінки без логарифмів.

Тепер за формулою (11) та з одержаних вище оцінок функції $\omega_{p,2k+1}(\xi, t)$ отримуємо оцінки шуканого фундаментального розв'язку. У випадку $\alpha < 1$ матимемо

$$\begin{aligned} |\omega_{2k+1}(x, t)| &\leq \frac{q_{2k+1}^*}{t} \int_{\Sigma_{2k+1} \cap \{p: |\xi|^\alpha < t^\beta\}} |\xi|^{-(2k+1-\alpha)} \ln \frac{t^\beta}{|\xi|^\alpha} d_p S + \\ &+ \frac{q_{2k+1}}{t^{1-\beta}} \int_{\Sigma_{2k+1} \cap \{p: |\xi|^\alpha > t^\beta\}} |\xi|^{-2k-1} d_p S = I_1(x, t) + I_2(x, t). \end{aligned}$$

Зауважимо, що другого доданка немає у випадку $|x|^\alpha < t^\beta$, оскільки $|\xi| = |x| |\cos(x, p)| \leq |x|$ при $p \in \Sigma_{2k+1}$. При $|x|^\alpha > t^\beta$ одержуємо

$$0 \leq I_2(x, t) = \frac{q_{2k+1}}{t^{1-\beta}} \int_{\Sigma_{2k+1} \cap \{p: |\xi|^\alpha > t^\beta\}} |\xi|^{-2k-1} d_p S \leq \frac{q_{2k+1}}{t^{1-\beta+\frac{\beta}{\alpha}}} \int_{\Sigma_{2k+1}} |\xi|^{-2k} d_p S = 0.$$

Останню рівність одержали на підставі формулі вправи 10 із ([9], с. 105–106), за якою $\int_{\Sigma_{2k+1}} \xi^{-2k} d_p S = 0$. Отже, $I_2(x, t) = 0$.

Використовуючи формули цієї ж вправи, обчислюємо $I_1(x, t)$. Виконуючи

заміну $\eta = \frac{\xi}{t^\alpha} = p_1 \frac{x_1}{t^\alpha} + \dots + p_n \frac{x_n}{t^\alpha}$, знаходимо

$$\begin{aligned} I_1(x, t) &= q_{2k+1}^* \alpha t^{-1-(2k+1-\alpha)\frac{\beta}{\alpha}} \left(\int_{\Sigma_{2k+1} \cap \{p: |\eta| < 1\}} |\eta|^{-(2k+1-\alpha)} \ln \frac{1}{|\eta|} d_p S \right) \left(\frac{x}{t^\alpha} \right) \leq \\ &\leq q_{2k+1}^* \alpha t^{-1-(2k+1-\alpha)\frac{\beta}{\alpha}} \left(\int_{\Sigma_{2k+1}} |\eta|^{-(2k+1-\alpha)} \ln \frac{1}{|\eta|} d_p S \right) \left(\frac{x}{t^\alpha} \right) \leq \frac{q_{2k+1,1}^*}{t |x|^{2k+1-\alpha}} \left| \ln \frac{t^\beta}{|x|^\alpha} \right|. \end{aligned}$$

При $|x|^\alpha < t^\beta$ одержуємо оцінку (3). Враховуючи, що при $|x|^\alpha > t^\beta$ отримаємо $\left| \ln \frac{t^\beta}{|x|^\alpha} \right| = \ln \frac{|x|^\alpha}{t^\beta} \leq C \frac{t^\beta}{|x|^\alpha}$, з попередньої оцінки одержуємо $|\omega_{2k+1}(x, t)| \leq \frac{q_{2k+1,1}^*}{t |x|^{2k+1-\alpha}} \ln \frac{|x|^\alpha}{t^\beta} \leq \frac{C_{2k+1}}{t^{1-\beta} |x|^{2k+1}}$, а отже, оцінку (4).

При $\alpha \geq 1$ згідно з формуловою (11) та оцінками функції $\omega_{p,2k+1}(\xi, t)$ знаходимо

$$\begin{aligned} |\omega_{2k+1}(x, t)| &\leq q_{2k+1}^* \int_{\Sigma_{2k+1} \cap \{p: |\xi|^\alpha < t^\beta\}} \frac{|\xi|^{-2k}}{t^{1-\beta(1-\frac{1}{\alpha})}} \ln \frac{t^\beta}{|\xi|^\alpha} d_p S + \\ &\quad + \frac{q_{2k+1}}{t^{1-\beta}} \int_{\Sigma_{2k+1} \cap \{p: |\xi|^\alpha > t^\beta\}} |\xi|^{-2k-1} d_p S \leq \\ &\leq \frac{q_{2k+1,1}^*}{t^{1-\beta(\frac{\alpha-1}{\alpha})} |x|^{2k}} \left| \ln \frac{t^\beta}{|x|^\alpha} \right| + \frac{q_{2k+1,1}^*}{t^{1-\beta+\frac{\beta}{\alpha}}} \int_{\Sigma_{2k+1}} \xi^{-2k} d_p S = \frac{q_{2k+1,1}^*}{t^{1-\beta(\frac{\alpha-1}{\alpha})} |x|^{2k}} \left| \ln \frac{t^\beta}{|x|^\alpha} \right|. \end{aligned}$$

Звідси, враховуючи, що $t^{\frac{\beta}{\alpha}} < |x|^{-1}$ при $|x|^\alpha > t^\beta$, одержуємо оцінку (3), тому що $\left| \ln \frac{t^\beta}{|x|^\alpha} \right| = \ln \frac{|x|^\alpha}{t^\beta} \leq C \frac{t^\beta}{|x|^\alpha}$ при $|x|^\alpha > t^\beta$, а при $\alpha \geq 1$ ще й $t^{\beta(1-\frac{1}{\alpha})} < |x|^{\alpha-1}$, одержуємо оцінку (4).

Тепер розглянемо випадок $n = 2k$. Існування згортки у формулі (12) не очевидне. Тому простіше знайти функцію $\omega_{2k}(x, t)$ методом спуску ([10], с. 195–198) за змінною x_{2k+1}

$$\omega_{2k}(x, t) = \int_{-\infty}^{+\infty} \omega_{2k+1}(x, z, t) dz = 2 \int_0^{+\infty} \omega_{2k+1}(x, z, t) dz, \text{ де } x = (x_1, \dots, x_{2k}).$$

Використовуючи оцінки (3), (4) при $n = 2k + 1$, обчислюємо одержані інтеграли з використанням формул 2.2.3.5 та 2.6.5.4 із [12]. Теорема доведена.

Список використаної літератури

1. Eidelman S.D. Analytic methods in the theory of differential and pseudo-differential equations of parabolic type / S.D. Eidelman, S.D. Ivasyshen, A.N. Kochubei. – Birkhauser Verlag. – Basel-Boston-Berlin, 2004.
2. Engler H. Similarity solutions for a class of hyperbolic integrodifferential equations / H. Engler // Differential Integral Eqns. – 10 (5). – 1997. – P. 815–840.
3. Ворошилов А.А. Условия существования классического решения задачи Коши для диффузионно-волнового уравнения с частной производной Капуто / А.А. Ворошилов, А.А. Килбас // Доклады Академии наук. – 2007. – Т. 414, №4. – С. 451–454.
4. Лопушансъка Г.П. Основні граничні задачі для одного рівняння в дробових похідних / Г.П. Лопушансъка // Укр. мат. журн. – Т. 51, №1. – 1999. – С. 48–59.
5. Anh V.V. Spectral analysis of fractional kinetic equations with random data / V.V. Anh, N.N. Leonenko // J. of Statistical Physics. – 2001. – 104 (5/6). – P. 1349–1387.
6. Псху А.В. Уравнения в частных производных дробного порядка / А.В. Псху. – М.: Наука, 2005.
7. Jun Sheng Duan. Time- and space-fractional partial differential equations / Jun Sheng Duan // J. Math. Phys. – Vol. 46, No. 1. – 2005. – P. 13504–13511.
8. Лопушанская Г.П. Задача Коши для уравнений с дробной производной по времени в пространстве обобщенных функций / Г.П. Лопушанская, А.О. Лопушанский, О.В. Пасичник // Сиб. матем. журн. – 2011. – Т. 52, №6. – С. 1288–1299.
9. Шилов Г.Е. Математический анализ. Второй специальный курс / Г.Е. Шилов. – М.: Наука, 1965.

10. Владимиров В.С. Уравнения математической физики / В.С. Владимиров. – М.: Наука, 1981.
11. Kilbas A.A. H-Transforms / A.A. Kilbas, M. Sajgo. – Boca-Raton: Chapman and Hall/CRC. – 2004.
12. Прудников А.П. Интегралы и ряды. Элементарные функции / А.П. Прудников, Ю.А. Брычков, О.И. Маричев. – М.: Наука. Глав. ред. физ.-мат. лит., 1981.

ФУНДАМЕНТАЛЬНОЕ РЕШЕНИЕ УРАВНЕНИЙ С ЧАСТНЫМИ ДРОБНЫМИ ПРОИЗВОДНЫМИ

Галина ЛОПУШАНСКАЯ¹, Андрей ЛОПУШАНСКИЙ²

¹*Львовский национальный университет имени Ивана Франко,
ул. Университетская, 1 79000 Львов, Украина*

²*Институт математики Жешувского университета,
Алея Тадеуша Рейтана, 16 35-959 Жешув, Польша*

Получено оценки фундаментального решения уравнения

$$u_t^{(\beta)} - \sum_{j=1}^n b_j u_{x_j}^{(\alpha)} = \delta(x, t), \quad (x, t) \in R^{n+1}$$

с частными дробными производными Римана-Лиувилля $u_t^{(\beta)}$, $u_{x_j}^{(\alpha)}$ и

постоянными коэффициентами b_j , $j = \overline{1, n}$ при условии $\sum_{j=1}^n b_j p_j^\alpha \geq C_0$ для

всех $p \in R^n, |p| = 1$.

Ключевые слова: производная дробного порядка, обобщенная функция, фундаментальное решение, Н-функция Фокса.

THE FUNDAMENTAL SOLUTION OF THE EQUATIONS WITH PARTIAL FRACTIONAL DERIVATIVES

Halina LOPUSHANSKA¹, Andriy LOPUSHANSKYJ²

¹*Ivan Franko National University of Lviv,
Universytetska Str., 1 79000 Lviv, Ukraine*

²*Institute of Mathematics Rzeszow University,
Aleja Tadeusza Rejtana, 16 35-959 Rzeszow, Poland*

We obtain the estimates of the fundamental solution of the equation

$$u_t^{(\beta)} - \sum_{j=1}^n b_j u_{x_j}^{(\alpha)} = \delta(x, t), \quad (x, t) \in R^{n+1}$$

with partial fractional derivatives of Riemann-Liouville $u_t^{(\beta)}$, $u_{x_j}^{(\alpha)}$ and constant coefficients b_j , $j = \overline{1, n}$ under the condition $\sum_{j=1}^n b_j p_j^\alpha \geq C_0$ for all $p \in R^n, |p| = 1$.

Key words: fractional derivative, generalized function, fundamental solution, H-function of Fox.

Стаття надійшла до редколегії 20.02.2012
Прийнята до друку 31.05.2012